

Nyomtatott és online sajtó

Megalakult az új összetételű Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsa

2023. január 9. – MTI, maszol.ro, korkep.sk, vajma.info

Megalakult az új összetételű Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsa (MMÖNKT) hétfőn Lendván, a szervezet székhelyén. A szlovéniai magyarság kisebbségi önkormányzati szervének elnökévé Orban Dusan korábbi alelnököt választották meg. A november 20-ai szlovén helyhatósági választásokon a magyar kisebbség öt nemzetiségileg vegyesen lakott járásban választhatta meg a nemzeti önkormányzatok tanácsának tagjait. Sal (Salovci) járásban egy magyar faluban, Domonkosfán (Domanjsevci), továbbá Alsómarác (Moravske Toplice) járásban, amelyhez 28 település tartozik, öt faluban, így Csekefán (Cikecka Vas), Kisfaluban (Pordasinci), Pártosfalván (Prosenjakovci), Szentlászlón (Motvarjevci) és Szerdahelyen (Sredisce), valamint a többségében magyarok lakta járásokban: Hodoson, Dobronakon és Lendván. A Dobronaki járáshoz három település tartozik: Dobronak (Dobrovnik), Strehovci és Zsitkóc (Zitkovci), közülük csak Strehovci nem magyar település. A Hodosi járáshoz két helység tartozik: Hodos (Hodos) és Kapornak (Krplivnik), mindkettő magyar település.

Sikeres 12 éves időszakot zár Horváth Ferenc

2023. január 9. – rtvslo.si

Az MMÖNKT több mint 100 projektet valósított meg. 300 ezerről több mint 2 millió eurós összegű lett a költségvetése, hatról 23-ra nőtt az alkalmazottak száma. Ezekről és még több eredményről számolt be Horváth Ferenc leköszönő elnök. Horváth Ferenc, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsának elnöke ma délelőtt sajtóértekezletet tartott, amelyen bemutatta az elmúlt három mandátum eredményeit, valamint a csúcsszervezet által a nemzetiségileg vegyesen lakott terület gazdaságának, mezőgazdaságának, turizmusának és kultúrájának erősítése érdekében megvalósított projekteket.

Alkotói elmélyülés: Marosvásárhelyen is működik már a Magyar Írórezidencia

2023. január 9. – Krónika, szekelyhon.ro

A Petőfi Kulturális Ügynökség (PKÜ) Magyar Írórezidencia Programja 2022-ben nyitotta meg első határon túli rezidenciáját Sepsiszentgyörgyön. 2023 januárjától pedig Marosvásárhely is várja az elvonulni vágyó külföldi írókat, költőket, műfordítókat, tudósokat kéthetes időtartamtól, akár három hónapon át – írta közleményében a Petőfi Kulturális Ügynökség.

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. január 10.

Mint a közleményben olvasható, a PKÜ mindig is fontosnak tartotta, hogy Kárpát-medencei helyszínekkel is gazdagodjon a program, így Sepsiszentgyörgy után Marosvásárhely csatlakozása is hatalmas siker, hiszen a magyar kulturális élet egyik kiemelkedő városáról van szó, mely mindig is irodalmi-tudományos központ volt. A Studium HUB a város belvárosában, közösségi térként funkcionál, ahol minden igényt kielégítő, 21. századi színvonalon felszerelt szolgálati lakások, apartmanok is helyet kaptak rezidens orvosok és művészek számára. Az alapítvány vezetője Vass Levente, aki a Magyar Írórezidencia Programhoz való csatlakozás óta elkötelezett híve a marosvásárhelyi rezidencia létrejöttének.

Hagyományőrző huszárok portyáztak az Érmelléken

2023. január 9. – maszol.ro

Három éves kihagyást követően az elmúlt hétvégén újra megrendezték a Szentjobbi Huszárportyát, melyen a házigazdák mellett Bihar megyei, székelyföldi és magyarországi hagyományőrző huszáregyesületek tagjai vettek részt. A találkozóra a távolból érkezett vendégek már péntek este megérkeztek a Bihar megyei Szentjobb településére, hogy szombaton reggel elindulhassanak a hagyományos portyára, amelynek egyik fő állomása a település határában található 400 éves tölgyfa volt. A portyázók ezt követően, a Nyúlas-patak völgyén keresztül Hegyközszentmiklósra haladtak tovább, majd visszatért Szentjobbra. Zatykó István, a Szentjobbi Huszár Hagyományőrző Egyesület elnökének, a találkozó szervezőjének elmondása szerint a rendezvény elsődleges célja a hagyományőrző huszár egyesületek tagjai közötti közösségépítés volt. „Próbálunk egymásra odafigyelni, hagyományainkat ápolni és a közösségeinket építeni, továbbá a fiataljainkat megszólítani és amennyire csak lehet bevonni őket az egyesület munkájába.

Az idő pénz, és ez most a magyar nyelv másodlagosságát jelenti

2023. január 9. – szekelyhon.ro

Azonnali ülést tartott a csíkszeredai önkormányzati képviselő-testület hétfőn reggel, hogy visszavonhassa, majd módosítva újra elfogadhassa Csíkszereda és vonzáskörzetére vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiáját és fenntartható mobilitási tervét. Erre azért volt szükség, mert a Hargita Megyei Prefektusi Hivatal kifogásolta, hogy a határozatban román és magyar nyelvű változat elfogadása szerepelt, és jelezték, hogy a magyar nyelvűt csak fordításként lehet elfogadni. Korodi Attila, Csíkszereda polgármestere elmondta, mivel szoros a pályázati határidő, ezért nem várták meg, hogy a prefektúra a város határozatait is kifogásolja, hanem rögtön léptek. A kifogásolást ugyan vitatják, de tudomásul veszik. Úgy véli, fontosabb, hogy le tudják hívni az európai uniós pénzeket a települések fejlesztésére, mint évekig perelni.

Vallásszociológus: állandó az erdélyi magyar lakosság felekezeti szerkezete, nincs nagy átjárás

2023. január 9. – Krónika

Nincs semmi meglepő abban, hogy a történelmi egyházakhoz tartozó hívek száma azzal arányosan csökkent, ahogy a magyarság lélekszáma apadt Romániában: a lakosság
Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. január 10.

öregedésének és a kivándorlásnak a hatása érződik, és ez egyformán hat a történelmi egyházak híveinek táborára – fejtette ki a Krónikának Kiss Dénes kolozsvári vallásszociológus a 2022-es romániai népszámlálás részadatainak alapján. „A történelmi magyar egyházakból eltűnök száma a magyarság számának általános csökkenésével áll összhangban. Tehát az adatokból az világlik ki, hogy a hazai magyar lakosság felekezeti szerkezete rendkívül állandó” – összegzett a szociológus. Rámutatott, e tekintetben nem érzékelhető átrendeződés, és még a neoprotestánsok is elmozdultak ennek az állandóságnak az irányába, legalábbis azok, amelyekben a magyarok is jelentős számban jelen vannak. Kiss Dénes részletesebben is elemezte a Krónikának a népszámlálás részadatait. „Első látásra kissé meglepetésszerű lehet, hogy a római katolikus népesség kevésbé csökkent, mint a református és az unitárius – 14,9 százalékkal a 17,6, illetve a 16,8 százalékhöz képest. Ez azonban csak azért van, mert a katolikus egyházhoz jelentős számú román nemzetiségű és anyanyelvű népesség is tartozik, amely kevésbé fogyott.

A vándor Petőfi Sándor szobra

2023. január 9. – ma7.sk

A felvidék tele van Petőfi- emlékekkel, a költő ugyanis több alkalommal hosszabb-rövidebb időt töltött tájaink sok településén: Selmechányán tanult, Pozsonyban és Komáromban többször is járt, és 1845-ös, majd 1847-es országjárásán pedig rengeteg települést felkeresett. A Csemadok középiskolásoknak szóló vetélkedője sem véletlenül kapta ezt a találó címet, hogy „Szekéren és az apostolok lován a Felvidéken – Petőfi- emlékek tájainkon”. A két országjáró vándorlásáról két naplószerű írásban, az „Úti jegyzetek”-ben és az „Úti levelek”-ben részletesen szól. Az utóbbiban leírja a bodrogi és királyhelmeci élményeit. A Millennium téren már álltak a szent királyok szobrai, amikor 1998-ban felállították Petőfi Sándor egész alakos szobrát. A művész Petőfit ábrázoló szobrai közül ez a „vándor”-t ábrázolja. Mert a költő valóban az volt, hisz szélteben-hosszában többször bejárta az egész országot. A vándorbottal ábrázolt költő szobra ezért különleges a Felvidéken látható többi Petőfi-szobor között.

A Pro Civis jóvoltából digitálisan is elérhető az 1994-es komáromi nagygyűlés teljes jegyzőkönyve

2023. január 9. – ma7.sk

A korábban csak egy ritkaságszámba menő könyv formájában elérhető jegyzőkönyv január 8-tól digitálisan is olvasható a Pro Civis polgári társulás jóvoltából. A polgári társulás munkatársai a 29. évfordulóra elérhetővé, kereshetővé és letölthetővé tették a felvidéki magyarság rendszerváltás utáni történetének sarokkövét jelentő nagygyűlés jegyzőkönyvének teljes anyagát. Óry szerint a komáromi nagygyűlés jegyzőkönyve nem csak a történészek, politológusok, szociológusok számára fontos kordokumentum, egész közösségünk számára meghatározó. 1994 januárjában azért gyűltek össze Komáromba a magyarok, hogy egy magyar megye és egy magyar tanács kialakításáról egyeztessenek. Az elképesztő külső nyomás miatt

mindez végül nem valósulhatott meg, a magyar megye, a magyar önrendelkezés kivívása azóta is várat magára. A Pro Civis munkatársainak meggyőződése, hogy az anyag digitalizálásával e kordokumentum talán kicsivel közelebb kerül ahhoz, hogy a gyűlés valódi jelentőségét megértsük.

Érdekes programokkal várja az alapiskolásokat az érsekújvári könyvtár

2023. január 9. – felvidek.ma

Idén is együttműködik az alapiskolákkal az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtár. A gyerekeknek szóló első rendezvény január 16-án lesz. Ezen a napon a Czuczor Gergely magyar tannyelvű alapiskola tanulóinak szól a program, A hét testvér című mesét dramatizálják a gyerekek. „Interaktív játék keretében saját képzeletbeli világot teremthetnek a tanulók. A rendezvény célja, hogy fejlessze a gyerekek fantáziáját, képzelőerejét és vizualitását” – mondta Nagy Natália, a könyvtár munkatársa. Ezen a napon a Dévényi utcai alapiskola tanulói interaktív előadáson vehetnek részt a könyvtárban, az előadás témája az újrahasznosítás, illetve az, hogy mit tudtak már az elődeink. „A gyerekek megismerkedhetnek a hulladékszelektálás és -újrahasznosítás fontosságával, tippeket kapnak a hulladék felhasználására, valamint hallhatnak a könyvek, a játékok, a ruhák és a közlekedési eszközök megosztásáról. Ebben a tanévben újdonság a könyvtár programjában a környezettudatos nevelést célzó előadások és kreatív foglalkozások sora” – tette hozzá Nagy Natália.

Sólymos: Mi tudunk együtt dolgozni

2023. január 9. – bumm.sk

Sólymos Lászlóval, a Szövetség Országos Tanácsának elnökével beszélgettünk arról, hogy a Szövetség felkészült-ez előrehozott választásokra, miért van szükség a párton belül platformokra és milyen üzenetet kellene közvetíteniük. „Mindenki azt várja, hogy előrehozott választások lesznek és szerintem ez jó lesz az országnak. A mi dolgunk, hogy összeállítsuk azt a csapatot, amelyik nekivág a választásoknak és eközben összerakjuk a programot is. Ennek sarokkövei egyértelműen a régiófejlesztés, a kisebbségi jogok, a család- és szociálpolitika kell, hogy legyenek. Már a kampányban világosan meg kell fogalmaznunk, hogy milyen célokat szeretnénk látni a kormányprogramban, hogyan szeretnénk elősegíteni az elszegényedett régiók felzárkóztatását, hogyan szeretnénk megerősíteni az elmúlt három esztendőben elhanyagolt intézményeink anyagi és jogszabályi helyzetét. A Szövetség csak úgy kaphat esélyt, ha az emberek bejuttatják a parlamentbe. A mi dolgunk pedig az, hogy hitelesek legyünk az emberek szemében. Nem egymással kell harcolnunk, hanem az emberek problémáival foglalkoznunk, hiszen nehéz év elé nézünk.” – mondta Solymos.

„Karácsonykergetés” Újvidéken

2023. január 9. – Magyarszo.rs

A szerb népszokásokhoz híven látványos, fiákeres, karácsony-másnapi felvonulást szerveztek tegnap az újvidéki Szalajka városnegyedben. Ez a rész a régebbiek közé tartozik a városban, itt még szép számban vannak kertes, udvaros, családi házak, ahol a gazdák tárt kapukkal várták a színes menetet. Az idén immár 17. alkalommal „kergették a karácsonyt” szervezetteren, a menet délben indult a Đorđe Zličić utcából. A szerb népszokás szerint karácsony másnapján, a családi ebédet követően a legények és a fiatalabb, nős férfiak kivezetik a lovakat az istállóból, feldíszítik őket, és az utcákon végigvágatva „kergetik” a karácsonyt. Betérnek rokonaikhoz, barátjaikhoz, általában olyan házakba, ahol eladó lány is lakik, a házigazda törölközővel díszíti őket, bort és kalácsot kínál. A legények énekelnek, Isten békéjét és Krisztus születését hirdetik.

Közösen ünnepeltek a szabadkai pravoszláv hívők

2023. január 9. – Magyarszo.rs

A pravoszláv hívők a Julianus-naptár szerinti karácsonyt megelőző böjti napon Szabadkán az idén is közösen vettek részt a tölgyfaág, vagyis a badnjak megszentelésén, valamint a város főterén megtartott ünnepen. A hívők a karácsonyt megelőző böjti napon, azaz pénteken már a kora reggeli órákban kivonultak a makkhetesi erdőbe, ahol a pap megszentelte az előre kivágott tölgyfaágat. Az eseményen több száz férfi vett részt, és az előzőleg a számukra odakészített ágakból mindenki tört annyit, amennyivel méltóképpen ünnepelhették meg Krisztus megszületését. A rendezvényen részt vett Stevan Bakić, Szabadka Város polgármestere is, míg a tölgyfát Dragan Stokin pravoszláv pap szentelte meg.

A népzenei tábor zárókoncertje

2023. január 9. – Magyarszo.rs

Az ötödik Durmoló népzenei tábor zárókoncertjét szombat délután a tóthfalusi Munkás Szent József templomban tartották. A több, mint ötven résztvevőt számláló tábor keretein belül felhőtlen muzsikálás és éneklés várta a gyerekeket. A koncertre a szülők és a környék összes népzenekedvelője ellátogatott. Nyolc oktató segítette a táborlakókat a vajdasági dalok elsajátításában, melyből izelítőt hallhatott a nagyérdemű közönség.

ORFK: több mint 13 ezren érkeztek Ukrajnából hétfőn

2023. január 10. – MTI, hirado.hu, karpatalja.ma

Az ukrán-magyar határszakaszon 5886-an léptek be Magyarországra hétfőn, a román-magyar határszakaszon belépők közül pedig 7282-en nyilatkoztak úgy, hogy Ukrajnából érkeztek - tájékoztatta az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) kedden az MTI-t. A közlemény szerint a beléptetettek közül a rendőrség 241 embernek állított ki harminc napra érvényes, ideiglenes

tartózkodásra jogosító igazolást. Az ukrajnai háború elől vonattal 45 ember - köztük 16 gyermek - érkezett Budapestre - írták.

Új határátkelő nyílt Kárpátalján

2023. január 9. – kizzo.net, kárpátalja,

Kárpátalján újabb nemzetközi ellenőrzőpontot nyitottak. A határátlépés a vasúton keresztül történik. Az ellenőrzőpont a rahói vasútállomáson működik. Ezáltal bővült a lehetőség azok számára, akik Romániába szeretnének átjutni Ukrajnából – közölte Ukrajna ideiglenesen megszállt területeinek reintegrációs minisztériuma. A határátkelést biztosító ellenőrzőpont éjjel-nappal üzemel, de ez csak a hadiállapot ideje alatt lesz így, illetve az annak megszűnését követő 90 napon.

120 kijevi és harkivi artistáról gondoskodik a budapesti Fővárosi Nagycirkusz

2023. január 9. – Karpat.in.ua

A Fővárosi Nagycirkusz több mint 120 kijevi és harkivi artista növendéket fogadott be a háború kitörése után, akik március óta Budapesten élnek és itt is gyakorolnak, sőt fel is léptek a „Melyiket a 9 közül?” című produkcióban. A kelet-ukrajnai megyeközpont, Harkiv Ukrajna 2. legnagyobb városa Kijev után. Az orosz határtól, mindössze 50 km-re található. A több mint 1 millió lakosú Harkiv a háború első napjaitól a megszálló orosz hadsereg egyik fő célpontja volt, de hosszú hónapok ostroma és bombázásai után sem tudták elfoglalni. Harkiv egy része a földdel vált egyenlővé, a megyeközpontban ellehetetlenült a kulturális élet, így azok a művészek és artisták, akik folytatni akarták tevékenységüket, kénytelenek voltak menedéket keresni az európai országokban.

Kántálókat rabolt ki egy férfi Kárpátalján

2023. január 09. – karpatalja.ma, karpataljalap.net

Bejelentés érkezett a rendőrségre január 7-én este, miszerint egy férfi kirabolta a kántálókat a Técsői járásban. A nyomozás során kiderült, hogy egy ismeretlen férfi megütötte az egyik kántálót, akinél a pénzadomány volt, és több mint 16 ezer hrivnyát vett el tőle, majd elmenekült a helyszínről. A rablást egy 22 éves helyi lakos követte el. A férfi ellen eljárás indult. Hét évtől tíz évig terjedő börtönbüntetésre ítélik.

Újra ellenőrzik a megyei áramszolgáltatót a fogyasztói panaszok miatt

2023. január 9. – kizzo.net

A Zakarpattiaoblenergo megyei áramszolgáltatót újra ellenőrzik az áramszüneti ütemterv be nem tartásával kapcsolatos fogyasztói panaszok miatt. Amint arról a közüzemi díjak állami szabályozását végző nemzeti bizottság (NKREKP) honlapján beszámolt, ez már a harmadik ellenőrzés a megyei áramszolgáltató háza táján. Az NKREKP nyolc regionális energiavállalatnál végez ellenőrzéseket, nevezetesen a Voliny, Kijev, Odessza, Poltava, Hmelnickij, Ivano-Frankivszk megye, a főváros és Kárpátalja áramszolgáltatóinál.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. január 9. – Kossuth Rádió

1764. január 7-ét vérrel írták be a magyarság történetébe. A Rákóczi szabadságharc leverése után a székelység katonai erejét is megtörték, a határőrséget feloszlatták, ám az osztrák birodalmi vezetés belátta, szükség van rájuk a keleti határok védelmének. Mária Terézia elrendelte a határőrség felállítását osztrák hadvezetés és felügyelet alatt. A székelység csak ősi törvényeivel fogadta volna el a katonáskodást, ha saját vezetőivel, ősi törvényeik szerint állhat a haza védelmére. A válasz az erőszak és a megtorlás volt. Az egyezkedésre Madéfalván összegyűlt székelyek feltételeire, császári ágyútűz volt a válasz. Százak haltak meg, ezeket vetettek fogságba, tízezrek menekültek el. Ezt az eseményt ismeri a történelem madéfalvi veszedelemnek, latin nevén Siculicidiumnak és erre emlékezik a magyarság minden évben a madéfalvi emlékhelyen. A szombati ünnepségről Oláh Gál Elvira küldött összeállítást.

Marosvásárhelyen 10. alkalommal tartottak megemlékezést a madéfalvi veszedelem évfordulóján, január 7-én, a Székely Nemzeti Tanács szervezésében. Izsák Balázs elnökkel Erdei Edit Zsuzsánna beszélgetett.

A szlovákiai választók január 21-én népszavazáson dönthetnek a választási ciklus lerövidítéséről. A referendumot a Smer, Robert Fico pártja kezdeményezte más ellenzéki pártokkal közösen. Ahhoz, hogy a népszavazás eredményes legyen, a választók több mint felének támogatására lenne szükség. A szigorú feltételek miatt a népszavazási kezdeményezések az elmúlt években sorra elbuktak. vajon ez vár a mostanira is? Miként érinti a magyarokat a referendum? Kolek Zsoltot, a Ma7 médiacsalád elemzőjét kérdeztük.

A Várda Hagyományőrző és Kulturális Egyesület a háború kirobbanása óta segíti az ukrainai, és ezen belül a kárpátaljai rászorulókat. Kiemelt hangsúlyt fektetnek az egészségügyi intézmények támogatására. Így került a látókörükbe a beregszászi kórház, ahol nagy szükség volt nőgyógyászati eszközökre. A háborús körülmények között nem jut pénz az egészségügyi rendszer fejlesztésére, ezért a kórházak minden segítségért hálásak és életmentő lehet.

20 évvel ezelőtt alakult meg a nagyváradai Partiumi Keresztény Egyetemen a grafika szak. Ezzel kezdetét vette a magyar nyelvű vizuális felsőoktatás újjászületése a megyeközpontban. A szak mind a mai napig az egyik legnépszerűbb képzés a Partiumi Egyetemen, végzősei számos tervezőgrafikai, animációs és művészeti díjat kaptak világszerte. Balázs Zoltán tanszékvezetővel beszélgettünk munkatársunk.

Szarmata település nyomait találták meg régészek a délvidéki Kishegyes közelében, a Budapest-Belgrád-vasútvonal nyomvonalán. A kedvező időjárásnak köszönhetően december után januárban is folyik a feltárás. Szűcs Balázst, a Szabadkai Községközi Műemlékvédelmi Intézet igazgatóját kérdeztük a leletmentő ásításokról és a már folyamatban lévő feltárásokról.